

Arī Zviedrijas kokrūpniecības nozares vadība aicina atlikt ES Atmežošanas regulas piemērošanu

Avots: Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

Līdz Eiropas jaunās Atmežošanas regulas spēkā stāšanās brīdim ir atlikuši tikai daži mēneši. Tas ir rada nopietnas bažas ne tikai pie mums – Latvijā, bet arī Zviedrijas kokrūpniecības un meža nozarei. Zviedrijas Kokrūpniecības un mēbeļu rūpniecības federācijas (TMF) izpilddirektors Ēriks Hāra (Erik Haara) un Zviedrijas Mežrūpniecības federācijas izpilddirektore Viveka Bekemana (Viveka Beckeman) mudina zviedru valdību panākt, lai šī likuma ieviešana tiktu atlikta. Rakstā *Dagens Industri* nozares vadības pārstāvji brīdina, ka regula tās pašreizējā redakcijā var nopietni ietekmēt Zviedrijas uzņēmumus. To varētu novērst, ja šajā regulā tiktu veiktas izmaiņas.

Atmežošanas regulas, kas stāsies spēkā gada beigās, mērķis ir novērst tirdzniecību ar precēm, kas veicina atmežošanas procesus. Kā jau zināms – tie ir kokmateriāli, soja, kaučuks un māļlopi. Zviedrijas uzņēmumiem tiks izvirzītas jaunas prasības attiecībā uz izsekojamību un tiks pieprasīti plaši pārskati, kas krasi veicinās birokrātiskā sloga pieaugumu. ES Atmežošanas regulas tiesiskais regulējums joprojām ir nepilnīgs, tādejādi radot ievērojamu nenoteiktību. Uzņēmumiem, kas nespēs laikus izpildīt prasības, draud iespējamās sankcijas vai pat izstumšana no tirgus.

Neraugoties uz noteikto termiņu decembrī, uzņēmumiem joprojām trūkst praktisku norādījumu, kā panākt nepieciešamo atbilstību. Paredzams, ka jaunās prasības skars vairāk nekā 60 000 Zviedrijas uzņēmumu. Šo pienākumu specifika joprojām nav skaidra. Zviedrijas iestādes ir paudušas bažas, ka jaunie noteikumi nesamērīgi ietekmēs uzņēmumus valstī, kurā atmežošana šīs regulas izpratnē neeksistē (tieši tāpat kā Latvijā).

Viens no galvenajiem iebildumiem ir tas, ka likumā nav nodalītas augsta un zema atmežošanas riska valstis. Tas nozīmē, ka pret tādām valstīm kā Zviedrija (arī citām Ziemeļvalstīm un Baltijai), kur atmežošanas problēmas ir ļoti minimālas vai to nav vispār, tiek piemērota tāda pati attieksme kā pret augsta riska reģioniem, piemēram, Brazīliju, Kongo, Indonēziju utt. Zviedrijas Mežu

aģentūra ir vairākkārt norādījusi, ka atmežošanas problēma valstī un Eiropas Savienībā kopumā nav nozīmīga.

Likums ir saņēmis arī starptautisku kritiku. Galvenie tirdzniecības partneri, tostarp ASV un Ķīna, ir apšaubījuši tā lietderību. Eiropas Savienības vēstnieki un vairākas dalībvalstis ir aicinājušas piešķirt vairāk laika Atmežošanas regulas īstenošanai, savukārt lauksaimniecības nozares visā kontinentā ir paudušas satraukumu par regulas plašo darbības jomu.

Ēriks Haara un Viveka Bekemana apgalvo, ka, lai gan regulas mērķi cīnīties pret atmežošanu ir apsveicami, tās pašreizējā redakcija var būtiski kaitēt nozares uzņēmumiem, kas ir bijuši Zviedrijas "zaļās pārejas" līderi. Ē.Hāra un V.Bekemana mudina Zviedrijas valdību uzņemties iniciatīvu un prasīt, lai Brisele atliek regulas pieņemšanu, tādējādi dodot vairāk laika izstrādāt skaidrākas pamatnostādnes un praktiskākus izpildes mehānismus. Nozares vadītāji brīdina, ka bez pielāgojumiem šī regula var apdraudēt Zviedrijas meža un koksnes rūpniecības konkurētspēju, kam ir būtiska nozīme nodarbinātībā un ekonomikas izaugsmē valsts reģionos.